

RIKSDAGENS SVAR 294/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av befolkningsdatalagen och lagen om identitetskort

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av befolkningsdatalagen och lagen om identitetskort (RP 236/2002 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 25/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

När riksdagen godkänner lagförslagen förutsätter den att regeringen vidtar sådana åtgärder att servicen vid statens enheter i stor omfattning kan användas av medborgarna med hjälp av elektroniska identitetskort.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av befolkningsdatalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i befolkningsdatalagen av den 11 juni 1993 (507/1993) 2 § 2 mom., i 4 § 1 mom. det inledande stycket och 1 punkten, 20 §, 21 § 2 mom. samt 22 och 23 §, av dessa lagrum 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag 994/1994, 4 § 1 mom. 1 punkten, 20 §, 21 § 2 mom. och 22 § sådana de lyder i lag 527/1999 samt 23 § sådana de lyder i lag 830/1999, samt *fogas* till 2 §, sådana de lyder delvis ändrad i nämnda lag 994/1994, ett nytt 4 mom., till 4 §, sådana de lyder delvis ändrad i lag 615/1998 och i nämnda lag 527/1999, ett nytt 5 mom., till 19 §, sådana de lyder i nämnda lag 527/1999, ett nytt 3 mom. samt till 21 §, sådana de lyder i sistnämnda lag, nya 3 och 4 mom. som följer:

2 §

Befolkningsdatasystemet

Magistraten ansvarar för det egna ämbetsdistriktets registeruppgifter och för upprätthållandet av dem. Magistraten kan avtala med en kommun som hör till ämbetsdistriktet att kommunen

inom sitt område ansvarar för byggnads- och lägenhetsuppgifterna samt för upprätthållandet av dem. Kommunen har härvid samma skyldigheter i samband med upprätthållandet av uppgifterna som magistraten. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om formkrav på avtalet, delgivning av det och omständigheter beträffande innehållet i det. Upprätthållandet av upp-

gifterna om en byggnads adress- och röstningsområde får inte ändras genom avtalet.

Med avvikelse från 2 mom. kan magistraten för en annan magistrats räkning i befolkningsdatasystemet registrera anmälningar som gäller uppgifter som avses i 4 § 1 mom. 4 punkten. Genom förordning av inrikesministeriet föreskrivs närmare om magistrater som kan registrera sådana anmälningar och om de anmälningar som magistraten kan registrera. Den magistrat som registrerat en uppgift ansvarar för den uppgift som den har registrerat.

4 §

Personuppgifter som registreras i befolkningsdatasystemet

I fråga om finska medborgare registreras

1) som identifieringsuppgifter för personer personbeteckning, den elektroniska kommunikationskod som ingår i medborgarcertifikatet, namn, adress och hemkommun och bostaden där samt sådana uppgifter om fastigheter, byggnader och lägenheter som identifierar hemkommunen och bostaden där,

Närmare bestämmelser om de i 1—4 mom. avsedda uppgifter som registreras i befolkningsdatasystemet utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Certifierad elektronisk kommunikation

I fråga om tillhandahållande av sådana certifikat för elektroniska signaturer som utfärdas av Befolkningsregistercentralen, certifikatutfärdarens skyldigheter och ansvar samt behandlingen av personuppgifter gäller dessutom vad som föreskrivs i lagen om elektroniska signaturer (14/2003).

20 §

Uppgifter i certifikat för certifierad elektronisk kommunikation

I fråga om innehållet i sådana certifikat för elektroniska signaturer som Befolkningsregistercentralen utfärdar för en person gäller vad som i 7 § lagen om elektroniska signaturer föreskrivs om innehållet i kvalificerade certifikat. Den elektroniska kommunikationskod som avses i 21 § utgör den identifieringsuppgift som anger innehavaren av ett sådant medborgarcertifikat som Befolkningsregistercentralen utfärdar. Ett medborgarcertifikat innehåller dessutom andra nödvändiga tekniska uppgifter som användningen av certifikatet kräver.

Med medborgarcertifikat avses ett av Befolkningsregistercentralen för en fysisk person utfärdat certifikat som används för att verifiera personen, för elektroniska signaturer samt för kryptering av personens handlingar och meddelanden och i fråga om vilket förfarandet enligt 23 § har iakttagits vid ansökan om certifikatet.

21 §

Elektronisk kommunikationskod

Befolkningsregistercentralen utfärdar den elektroniska kommunikationskod som ingår i ett medborgarcertifikat. Finska medborgare samt utlänningar som är stadigvarande bosatta i Finland enligt lagen om hemkommun (201/1994) och har införts i befolkningsdatasystemet kan ges en kommunikationskod.

För en person som införs i befolkningsdatasystemet registreras dessutom en för skapandet av den elektroniska kommunikationskoden nödvändig teknisk identifieringsuppgift, som antecknas som elektronisk kommunikationskod för denna person när ett certifikat utfärdas för honom eller henne.

Den tekniska identifieringsuppgift som avses i 3 mom. får användas endast vid skapandet av en elektronisk kommunikationskod samt som en

intern teknisk identifierings- och kontrolluppgift i befolkningsdatasystemet.

22 §

Behandling av medborgarcertifikat och kommunikationskoder

Medborgarcertifikat och elektroniska kommunikationskoder införs i ett register (*offentlig katalog*). Var och en har rätt att få uppgifter ur den offentliga katalogen i enlighet med vad som genom lag bestäms särskilt om rätten att få uppgifter ur myndigheternas offentliga handlingar.

23 §

Förfarandet vid ansökan om medborgarcertifikat

Befolkningscentralen kan på sökandens begäran utfärda medborgarcertifikat för identitetskort som avses i lagen om identitetskort (829/1999) samt för andra kort eller tekniska anordningar som används för elektronisk kommunikation.

Ansökan om medborgarcertifikat som Befolkningsregistercentralen utfärdar för identitetskort som avses i lagen om identitetskort skall personligen inlämnas till polisinrättningen i ett härad. Polisinrättningen utför därefter en identifiering av sökanden.

Om de uppgifter som avses i 3 a § lagen om identitetskort registreras i och antecknas på identitetskortet, iakttas vid ansökan om medbor-

garcertifikatet det förfarande som föreskrivs i 6 § 2 mom. lagen om identitetskort.

I fråga om medborgarcertifikat som utfärdas för andra än i 2 mom. avsedda kort eller tekniska anordningar kan Befolkningsregistercentralen med en annan myndighet, ett företag eller en sammanslutning komma överens om att ansökan personligen kan inlämnas till denna myndighet, detta företag eller denna sammanslutning för vidarebefordran till Befolkningsregistercentralen. Befolkningsregistercentralen skall härvid säkerställa att den som tar emot ansökan iakttar de krav som i personuppgiftslagen (523/1999) ställs på behandlingen av personuppgifter.

Den som tar emot en ansökan om medborgarcertifikat skall identifiera sökanden med hjälp av en gällande, av polisen utfärdad handling som styrker personens identitet och, med sökandens uttryckliga samtycke, med hjälp av uppgifterna i befolkningsdatasystemet kontrollera de personuppgifter som sökanden anger. Om sökanden inte har någon sådan av polisen utfärdad handling varav identiteten framgår eller om det finns andra särskilda skäl för att säkerställa identifieringen, utför polisen den identifiering som hänför sig till ansökan. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om identitetshandlingar som utfärdats av polisen.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagens 23 § 3 mom. träder emellertid i kraft först den 200 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om identitetskort

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 28 juli 1999 om identitetskort (829/1999) 11 § 2 mom.,
ändras 1 § 2—5 mom., 3—6 §, 7 § 2 mom., 8 § 1 mom., 13 § och 16 § 2 mom., samt
fogas till 2 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 3 a §, till 7 § ett nytt 3 mom., till 8 § ett nytt 3 mom.,
till lagen en ny 13 a §, till 14 § ett nytt 4 mom. och till 15 § ett nytt 3 mom., som följer:

1 §

Identitetskort

Med hjälp av medborgarcertifikatet på identitetskortet kan en person verifieras vid certifierad elektronisk kommunikation. Med hjälp av certifikaten på identitetskortet kan personen dessutom vid behov underteckna handlingar och meddelanden med elektronisk signatur och kryptera dem.

Polisen utfärdar på ansökan identitetskort för minderåriga, om den minderåriges vårdnadshavare ger sitt samtycke därtill. Har den minderåriga flera än en vårdnadshavare och kan någon av dem på grund av resa eller sjukdom eller av annat motsvarande skäl inte ge sitt samtycke och skulle dröjsmål med avgörandet medföra oskäligt men, behövs denna vårdnadshavares samtycke inte. Polisen kan utan samtycke av vårdnadshavarna på ansökan för en minderårig person utfärda ett identitetskort som dock inte kan användas som resedokument eller vid elektronisk kommunikation.

Polisen kan av särskilda skäl utfärda identitetskort för en bestämd tid (*temporärt identitetskort*). Temporärt identitetskort kan av särskilda skäl även utfärdas för utlänningar som inte har hemkommun i Finland. Ett temporärt identitetskort kan inte användas vid elektronisk kommunikation.

Vad som nedan bestäms om identitetskort gäller även identitetskort som utfärdas för minderåriga utan vårdnadshavarnas samtycke och temporära identitetskort, om inte något annat bestäms särskilt.

2 §

Identitetskortets innehåll

På identitetskortet antecknas också uppgift om utfärdaren av det certifikat som används vid elektronisk kommunikation. Detta gäller inte identitetskort som utfärdas för minderåriga utan vårdnadshavarnas samtycke och inte heller temporära identitetskort.

3 §

Innehållet i identitetskortets tekniska del

För identitetskort kan utfärdas certifikat för användning av korten vid elektronisk kommunikation. Certifikaten utfärdas av Befolkningsregistercentralen. I 23 § befolkningsdatalagen (507/1993) finns bestämmelser om ansökningsförfarandet vid utfärdande av certifikat.

Identitetskortet innehåller en teknisk del som behövs vid elektronisk kommunikation och i vilken registreras uppgifterna om det medborgarcertifikat som avses i 20 § befolkningsdatalagen, de uppgifter för identifiering av kortinnehavaren som förutsätts vid elektronisk kommunikation samt nödvändiga tekniska uppgifter.

I identitetskortets tekniska del kan på kortinnehavarens begäran registreras tekniska tillämpningar eller uppgifter för olika användningsändamål.

Tillämpningar och uppgifter i identitetskortets tekniska del bör registreras på ett sådant sätt att endast de som är berättigade till dessa tillämpningar och uppgifter kan använda dem.

Vad som bestäms ovan i denna paragraf gäller inte identitetskort som utfärdas för minderåriga utan vårdnadshavarnas samtycke och inte heller temporära identitetskort.

3 a §

Identitetskortets uppgifter om sjukförsäkring samt uppgifter som behövs vid elektronisk kommunikation inom social- och hälsovården

På ett identitetskort kan på kortinnehavarens begäran registreras och antecknas uppgifter om sjukförsäkring samt uppgifter som behövs vid elektronisk kommunikation inom social- och hälsovården.

Folkpensionsanstalten fattar på ansökan beslut om registrering och anteckning på identitetskortet av uppgifter om sjukförsäkring samt uppgifter som behövs vid elektronisk kommunikation inom social- och hälsovården. I fråga om huruvida en person i Finland är försäkrad för sjukdom gäller vad som bestäms i sjukförsäkringslagen (364/1963).

Uppgifter som avses i 1 mom. och som skall registreras och antecknas på identitetskortet är uppgift om huruvida personen i fråga har rätt till i 9 § sjukförsäkringslagen avsedda läkemedel som berättigar till specialersättning eller till grundersättning för betydelsefulla och dyra läkemedel samt huruvida personen hör till en arbetsplatskassa samt sjukförsäkringens giltighetstid i fråga om personer som är försäkrade för viss tid. På identitetskortet registreras och antecknas dessutom uppgift om vilken myndighet som beslutat om registrering och anteckning av uppgifterna.

Om uppgifter som avses i 3 mom. registreras och antecknas på identitetskortet, registreras i kortets tekniska del uppgift om kortinnehavarens språk. I identitetskortets tekniska del kan på kortinnehavarens begäran dessutom registreras uppgifter och tekniska tillämpningar som har samband med social- och hälsovården eller det övriga socialskyddet.

Ett identitetskort som innehåller de uppgifter som avses i denna paragraf kan användas i stället för det sjukförsäkringskort som avses i 13 §

sjukförsäkringsförordningen (473/1963) och det socialförsäkringskort som avses i 4 kap. lagen om försök med obrutna servicekedjor inom social- och hälsovården och om försök med socialförsäkringskort (811/2000).

Vad som bestäms ovan i denna paragraf gäller inte identitetskort som utfärdas för minderåriga utan vårdnadshavarnas samtycke och inte heller temporära identitetskort.

4 §

Identitetskort för den som är anställd hos en myndighet

På en statlig eller kommunal myndighets begäran kan i den tekniska delen på ett identitetskort som utfärdas för en anställd registreras information som behövs för skötseln av den anställdes uppgifter. Denna information är giltig så länge som skötseln av uppgifterna varar.

5 §

Identitetskortets giltighetstid

Identitetskortet gäller fem år. Ett temporärt identitetskort utfärdas för högst fyra månader.

6 §

Utfärdande av identitetskort och skyldighet att lämna uppgifter

Identitetskort utfärdas av polisinspektionen i ett härad på skriftlig ansökan. Sökanden skall personligen lämna in ansökan om identitetskort till polisinspektionen i ett härad.

Om uppgifter som avses i 3 a § registreras och antecknas på identitetskortet, kan ansökan också lämnas in till en sådan Folkpensionsanstalts lokalbyrå med vilken polisen har ingått ett sådant avtal som avses i lagen om kundbetjäning vid gemensamma serviceenheter inom den offentliga förvaltningen (802/1993). Ansökan skall dock lämnas in till polisinspektionen i ett härad, om sökanden inte som identifieringshandling kan uppvisa en giltig, av polisen utfärdad handling varav identiteten framgår. Genom för-

ordning av statsrådet föreskrivs närmare om identitetshandlingar som utfärdats av polisen.

En begäran om registrering och antecknande av de uppgifter som avses i 3 a § lämnas in i samband med ansökan om identitetskort till polisinrättningen i ett härad eller till en sådan Folkpensionsanstalts lokalbyrå som avses i 2 mom. Om ansökan har lämnats in till en polisinrättning, meddelar polisen de uppgifter som gäller begäran till Folkpensionsanstalten.

Den som utfärdar ett identitetskort skall för sökanden klargöra kortets användningsmöjligheter och vilka konsekvenser en eventuell indragning av kortet har samt sökandens rätt att besluta om registrering av de i 3 a § avsedda uppgifterna på kortet.

När polisen ger ut ett nytt identitetskort förfaller beslutet om utfärdande av ett tidigare identitetskort och det sistnämnda identitetskortet upphör att gälla. Ett identitetskort som har förfallit makuleras som identitetskort och ges tillbaka till innehavaren.

7 §

Förutsättningar för indragning av identitetskort

— — — — —
Ett identitetskort kan dras in om

- 1) det har blivit fördärvat eller om anteckningarna på kortet har ändrats,
- 2) det har förkommit eller stulits,
- 3) det obehörigen används av någon annan än den som det har utfärdats för, eller
- 4) de i 3 § 2 mom. avsedda uppgifterna på identitetskortet har ändrats.

Ett identitetskort som innehåller uppgifter som avses i 3 a § kan dras in om personen i fråga inte längre i Finland är försäkrad för sjukdom eller inte längre har rätt till ersättningar som avses i 3 a § eller om dessa uppgifter obehörigen har ändrats.

8 §

Indragning av identitetskort

Ett identitetskort dras in av den myndighet som utfärdat kortet eller av polisinrättningen i det härad till vilket kortinnehavarens hemkommun hör. De i 3 och 4 § avsedda uppgifter och tillämpningar som finns på identitetskortet kan efter indragningen inte längre användas.

— — — — —
I det fall som nämns i 7 § 3 mom. kan begäran om indragning av ett identitetskort också göras av Folkpensionsanstalten. Om kortet innehåller uppgifter som avses i 3 a § skall den myndighet som drar in identitetskortet anmäla indragningen av kortet till Folkpensionsanstalten. De i 3 a § avsedda uppgifter och tillämpningar som finns på identitetskortet kan efter indragningen inte längre användas.

13 §

Befolkningsregistercentralens ansvar för riktigheten av de uppgifter som registrerats på ett identitetskort

Befolkningsregistercentralen svarar endast för de uppgifter på ett identitetskort som den har registrerat på kortet.

13 a §

Folkpensionsanstaltens ansvar för riktigheten av de uppgifter som registrerats på ett identitetskort

Folkpensionsanstalten svarar endast för de på kortet registrerade och antecknade uppgifter som avses i 3 a §.

14 §

Identitetskortsregister

— — — — —
Folkpensionsanstalten för ett register över sådana personer som ansökt om identitetskort och på vilkas identitetskort registreras och anteck-

nas uppgifter som avses i 3 a §. I registret antecknas personens släktnamn och alla förnamn, personbeteckning, uppgift om när kortet utfärdades, dess giltighetstid samt uppgifter om indragning av kortet. I registret kan dessutom antecknas övriga nödvändiga uppgifter om ansökan och om Folkpensionsanstaltens beslut i enlighet med 3 a §.

15 §

Ändringssökande

— — — — —
Ändring i ett beslut som Folkpensionsanstalten har fattat med stöd av 3 a § 2 mom. kan sökas genom besvär i samma ordning som i ett beslut som polisen har fattat med stöd av denna lag och

med iakttagande av en besvärstid som börjar först från det att polisen har fattat sitt beslut.

16 §

Närmare bestämmelser

— — — — —
Inrikesministeriet fastställer formuläret för identitetskort och för den ansökningsblankett som skall användas då identitetskort utfärdas, efter att ha hört Folkpensionsanstalten.

Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagens 3 a §, 6 § 2—4 mom., 7 § 3 mom., 8 § 3 mom., 13 a §, 14 § 4 mom., 15 § 3 mom. och 16 § 2 mom. träder dock i kraft först den 200 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 17 februari 2003